

II

(Comunicări)

COMUNICĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI
ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

COMISIA EUROPEANĂ

COMUNICAREA COMISIEI

**Criteria pentru analiza compatibilității cu piața internă a ajutorului de stat destinat să
promoveze realizarea unor proiecte importante de interes european comun**

(2014/C 188/02)

1. INTRODUCERE

1. Prezenta comunicare furnizează orientări privind evaluarea, în temeiul normelor privind ajutoarele de stat, a finanțării publice a proiectelor importante de interes european comun (PIIEC).
2. PIIEC pot reprezenta o contribuție foarte importantă la creșterea economică, crearea de locuri de muncă și competitivitate pentru industria și economia Uniunii, având în vedere efectele lor de propagare pozitive, care influențează piața internă și societatea din Uniune.
3. PIIEC fac posibilă reunirea cunoștințelor, a expertizei, a resurselor financiare și a actorilor economici din întreaga Uniune, pentru a se depăși disfuncționalitățile importante ale pieței sau cele de la nivel sistemic, precum și provocările de la nivelul societății la care nu s-ar putea găsi soluții în lipsa acestor proiecte. Aceste inițiative sunt menite să reunească sectorul public și pe cel privat pentru a întreprinde proiecte pe scară largă, care să aducă beneficii importante Uniunii și cetățenilor acesteia.
4. PIIEC pot fi relevante pentru toate politicile și acțiunile care contribuie la îndeplinirea unor obiective europene comune, în special în ceea ce privește obiectivele Strategiei Europa 2020⁽¹⁾, inițiativele emblematiche ale Uniunii și domeniile-cheie pentru creșterea economică, cum ar fi tehnologiile generice esențiale (TGE)⁽²⁾.
5. Inițiativa de modernizare a ajutoarelor de stat (MAS)⁽³⁾ invită la direcționarea ajutoarelor de stat către obiective de interes european comun, în acord cu prioritățile agendei Europa 2020, pentru a răspunde la disfuncționalitățile pieței sau la alte disfuncționalități sistemice importante care stau în calea promovării creșterii economice și a creării de locuri de muncă, precum și a dezvoltării unei piețe interne integrate, dinamice și competitive. Realizarea PIIEC necesită de multe ori o participare semnificativă din partea autorităților publice, întrucât în absența acesteia astfel de proiecte nu ar putea obține finanțare de pe piață. În cazul în care finanțarea unor astfel de proiecte reprezintă ajutor de stat, prezenta comunicare stabilește normele aplicabile pentru a asigura păstrarea unor condiții de concurență echitabilă pe piața internă.

⁽¹⁾ Comunicarea Comisiei, Europa 2020: O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, COM(2010) 2020 final, 3.3.2010.

⁽²⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „O strategie europeană privind tehnologiile generice esențiale – o punte către creștere economică și locuri de muncă”, COM(2012) 341 final, 26.6.2012.

⁽³⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Modernizarea ajutoarelor de stat în UE, COM(2012) 209 final, 8.5.2012.

6. În Cadrul pentru ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare⁽¹⁾ și în Orientările privind ajutorul de stat pentru protecția mediului⁽²⁾, care oferă îndrumări privind aplicarea articolului 107 alineatul (3) litera (b) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („tratatul”), sunt deja prevăzute norme privind finanțarea publică a PIIEC. Inițiativa MAS reprezintă o bună ocazie de actualizare a orientărilor existente și de consolidare a acestora într-un singur document, pentru a fi aliniate la obiectivele Strategiei Europa 2020 și ale MAS, precum și pentru extinderea lor la alte domenii în care acestea ar putea fi aplicabile. Prin urmare, prezenta comunicare înlocuiește orice dispoziții existente referitoare la PIIEC. În acest mod, prezenta comunicare oferă statelor membre orientări specifice și transdisciplinare, care vizează încurajarea dezvoltării proiectelor colaborative importante de promovare a intereselor europene comune.
7. Articolul 107 alineatul (3) litera (b) din tratat prevede că ajutoarele destinate să promoveze realizarea unui proiect important de interes european comun pot fi considerate compatibile cu piața internă. În consecință, prezenta comunicare stabilește orientări în ceea ce privește criteriile pe care le va aplica Comisia pentru evaluarea ajutoarelor de stat destinate să promoveze realizarea PIIEC. Mai întâi, în comunicare se definește domeniul de aplicare al acesteia, după care se prezintă o listă de criterii pe care Comisia o va folosi pentru a evalua natura și importanța unor astfel de proiecte în scopul aplicării articolului 107 alineatul (3) litera (b) din tratat. În continuare, se explică modul în care Comisia va evalua compatibilitatea finanțării publice a PIIEC în temeiul normelor privind ajutoarele de stat.
8. Prezenta comunicare nu exclude posibilitatea ca ajutoarele destinate să promoveze realizarea unor PIIEC să fie considerate compatibile cu piața internă și pe baza altor dispoziții ale tratatului, în special pe baza articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat, precum și a normelor de punere în aplicare aferente. Cadrul privind ajutoarele de stat este actualmente în curs de modernizare pentru a le oferi statelor membre posibilități mai extinse de a subvenționa proiecte importante care remediază disfuncționalități ale pieței și provocări în materie de coeziune în diverse zone, în vederea promovării creșterii durabile și a creării de locuri de muncă. Cu toate acestea, este posibil ca dispozițiile în cauză să nu corespundă pe deplin relevanței, specificității și caracteristicilor PIIEC, care pot necesita dispoziții specifice în materie de eligibilitate, compatibilitate și procedură, care fac obiectul prezentei comunicări.

2. DOMENIUL DE APLICARE

9. Prezenta comunicare se aplică în cazul PIIEC din toate sectoarele de activitate economică.
10. Prezenta comunicare nu se aplică în cazul:
 - (a) măsurilor care implică ajutoare pentru întreprinderile aflate în dificultate, astfel cum sunt acestea definite în orientările privind salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate⁽³⁾ sau în eventualele orientări ulterioare, astfel cum au fost modificate sau înlocuite;
 - (b) măsurilor care implică ajutoare pentru întreprinderi care fac obiectul unui ordin de recuperare neexecutat în urma unei decizii anterioare a Comisiei, prin care un ajutor este declarat ilegal și incompatibil cu piața internă;
 - (c) măsurilor de ajutor care implică, prin natura lor, prin condițiile în care sunt acordate sau prin metoda de finanțare, o încălcare nedisociabilă a dreptului Uniunii⁽⁴⁾, în special:
 - măsurile de ajutor în cazul cărora acordarea de ajutoare este condiționată de obligația ca beneficiarul să își aibă sediul în statul membru relevant sau să fie stabilit cu preponderență în statul membru respectiv;
 - măsurile de ajutor în cazul cărora acordarea de ajutoare este condiționată de obligația ca beneficiarul să utilizeze bunuri produse la nivel național sau servicii naționale;

⁽¹⁾ Cadru comunitar privind ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare (JO C 323, 30.12.2006, p. 1).

⁽²⁾ Orientările comunitare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului (JO C 82, 1.4.2008, p. 1).

⁽³⁾ Liniile directe privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate (JO C 244, 1.10.2004, p. 2). După cum se explică la punctul 20 din orientările respective, având în vedere că însăși existența sa este în pericol, o întreprindere aflată în dificultate nu poate fi considerată un vehicul adecvat pentru promovarea altor obiective de politică publică până când nu este asigurată viabilitatea acesteia.

⁽⁴⁾ A se vedea, de exemplu, cauza C-156/98, Germania/Comisia, Rec., 2000, p. I-6857, punctul 78 și cauza C-333/07, Régie Networks/Rhône Alpes Bourgogne, Rep., 2008, p. I-10807, punctele 94-116.

- măsurile de ajutor care limitează posibilitatea beneficiarului de a exploata în alte state membre rezultatele obținute din cercetare, dezvoltare și inovare.

3. CRITERII DE ELIGIBILITATE

11. Pentru a stabili dacă un proiect intră sub incidența articolului 107 alineatul (3) litera (b) din tratat, se aplică următoarele criterii:

3.1. Definiția proiectului

12. Ajutorul propus se referă la un singur proiect care este clar definit în ceea ce privește obiectivele și termenii de punere în aplicare, inclusiv în ceea ce privește participanții și finanțarea ⁽¹⁾.
13. Comisia poate, de asemenea, considera eligibil un „proiect integrat”, cu alte cuvinte un grup de proiecte individuale inserate într-o structură, o foaie de parcurs sau un program comun, care urmăresc același obiectiv și au la bază o abordare sistemică și coerentă. Componentele individuale ale proiectului integrat pot avea drept obiect niveluri diferite ale lanțului de aprovizionare, dar trebuie să fie complementare și necesare pentru atingerea obiectivului european important ⁽²⁾.

3.2. Interesul european comun

3.2.1. Criterii generale cumulative

14. Proiectul trebuie să contribuie într-o manieră concretă, clară și identificabilă la îndeplinirea unuia sau a mai multor obiective ale Uniunii și trebuie să aibă un impact semnificativ asupra competitivității Uniunii, a creșterii durabile, să răspundă unor provocări de la nivelul societății sau să creeze valoare în întreaga Uniune.
15. Proiectul trebuie să reprezinte o contribuție importantă la îndeplinirea obiectivelor Uniunii, de exemplu prin faptul că are o importanță majoră pentru: strategia Europa 2020, Spațiul european de cercetare, strategia europeană pentru tehnologiile generice esențiale (TGE) ⁽³⁾, strategia energetică pentru Europa ⁽⁴⁾, cadrul pentru 2030 pentru politici în domeniul climei și al energiei ⁽⁵⁾, Strategia europeană a securității energetice ⁽⁶⁾, strategia europeană în domeniul electronic, rețelele transeuropene de transport și energetice, inițiativele emblematiche ale Uniunii, cum ar fi O uniune a inovării ⁽⁷⁾, O agendă digitală pentru Europa ⁽⁸⁾, O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor ⁽⁹⁾ sau O politică industrială integrată adaptată erei globalizării ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ În cazul cercetării și dezvoltării, atunci când două sau mai multe proiecte nu sunt separabile în mod clar unele de altele și, în special, în cazul în care nu prezintă probabilități independente de succes tehnologic, acestea trebuie considerate ca fiind un singur proiect. Nu sunt considerate compatibile ajutoarele pentru un proiect care nu conduce decât la schimbarea amplasamentului proiectului în cadrul Spațiului Economic European (SEE), fără modificarea naturii, a dimensiunii sau a sferei proiectului.

⁽²⁾ În cele ce urmează, denumirea de „proiect” se referă atât la proiectele individuale, cât și la proiectele integrate.

⁽³⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „O strategie europeană privind tehnologiile generice esențiale – o punte către creștere economică și locuri de muncă”, COM(2012) 341 final, 26.6.2012.

⁽⁴⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „Energie 2020: Strategie pentru o energie competitivă, durabilă și sigură”, COM(2010) 639 final.

⁽⁵⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „Un cadru pentru politica privind clima și energia în perioada 2020-2030”, COM(2014) 15 final.

⁽⁶⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu – „Strategia europeană a securității energetice”, COM(2014) 330 final.

⁽⁷⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „Inițiativă emblematică a Strategiei Europa 2020 – O Uniune a inovării”, COM(2010) 546 final, 6.10.2010.

⁽⁸⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „O Agendă digitală pentru Europa”, COM(2010) 245 final/2, 26.8.2010.

⁽⁹⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor – „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor – inițiativă emblematică a Strategiei Europa 2020”, COM(2011) 21, 26.1.2011.

⁽¹⁰⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „O politică industrială integrată adaptată erei globalizării – Atribuirea celui mai important rol competitivității și sustenabilității”, COM(2010) 614 final, 28.10.2010.

16. În proiect trebuie să fie în mod normal implicate cel puțin două state membre⁽¹⁾, iar beneficiile acestuia trebuie să nu se limiteze la finanțarea statelor membre, ci să ajungă la o mare parte a Uniunii. Beneficiile proiectului trebuie să fie clar definite, într-o manieră concretă și identificabilă⁽²⁾.
17. Beneficiile proiectului nu trebuie să se limiteze la întreprinderile sau la sectorul în cauză, ci trebuie să aibă o relevanță mai largă și să se aplice economiei sau societății europene prin efecte de propagare pozitive (cum ar fi existența unor efecte sistemice la multiple niveluri ale lanțului valoric sau pe piețele din aval sau din amonte ori existența unor utilizări alternative în alte sectoare sau a unui transfer modal), care să fie definite clar, într-o manieră concretă și identificabilă.
18. Proiectul trebuie să fie cofinanțat de către beneficiar.
19. Proiectul trebuie să respecte principiul eliminării treptate a subvențiilor dăunătoare mediului, reiterat în foaia de parcurs către o utilizare eficientă a resurselor⁽³⁾, precum și într-o serie de concluzii ale Consiliului⁽⁴⁾.

3.2.2. Indicatori pozitivi generali

20. Pe lângă criteriile cumulative prevăzute în secțiunea 3.2.1, Comisia va avea o poziție mai favorabilă dacă:
 - (a) proiectul a fost conceput pentru a face posibilă participarea tuturor statelor membre interesate, având în vedere tipul de proiect, obiectivul urmărit și necesarul de finanțare al acestuia;
 - (b) în concepția proiectului este implicată Comisia sau orice altă entitate juridică căreia Comisia i-a delegat competențe, cum ar fi Banca Europeană de Investiții;
 - (c) în selecția proiectului este implicată Comisia sau orice altă entitate juridică căreia Comisia i-a delegat competențe, cu condiția ca respectiva entitate să acționeze în acea calitate doar cu titlu de structură de punere în aplicare;
 - (d) în structura de guvernare a proiectului este implicată Comisia sau orice altă entitate juridică căreia Comisia i-a delegat competențe, precum și câteva state membre;
 - (e) proiectul implică interacțiuni colaborative semnificative din punctul de vedere al numărului de parteneri, al implicării organizațiilor provenite din sectoare diferite sau al implicării unor întreprinderi de dimensiuni diferite;
 - (f) proiectul implică existența unei cofinanțări din partea unui fond al Uniunii⁽⁵⁾.

3.2.3. Criterii specifice

21. Proiectele de cercetare, dezvoltare și inovare trebuie să aibă un caracter inovator major sau să genereze o valoare adăugată semnificativă în materie de cercetare, dezvoltare și inovare, ținând cont de stadiul atins de tehnologie în sectorul în cauză.
22. Proiectele care presupun utilizări industriale trebuie să permită elaborarea unui nou produs sau a unui nou serviciu cu un conținut de cercetare și inovare ridicat și/sau punerea în practică a unui proces de producție care este inovator într-un mod fundamental. Modernizările periodice ale instalațiilor existente care nu prezintă o dimensiune inovatoare, precum și dezvoltarea de versiuni noi ale unor produse existente nu sunt considerate PIIEC.

⁽¹⁾ Cu excepția proiectelor referitoare la infrastructurile de cercetare interconectate și a proiectelor TEN-T, care prezintă o importanță transnațională fundamentală, deoarece fac parte dintr-o rețea transfrontalieră conectată fizic sau deoarece sunt esențiale pentru consolidarea gestionării traficului transfrontalier sau a interoperabilității.

⁽²⁾ Simplul fapt că un proiect este realizat de întreprinderi din țări diferite sau că o infrastructură de cercetare este utilizată ulterior de întreprinderi cu sediul în state membre diferite nu este suficient pentru ca un proiect să fie considerat PIIEC. Curtea a susținut politica Comisiei potrivit căreia un proiect poate fi considerat ca fiind de interes european comun în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (b) atunci când face parte dintr-un program european transnațional care beneficiază de susținerea comună a unui număr de guverne din statele membre sau atunci când decurge din acțiunea concertată a unui număr de state membre, destinată să combată o amenințare comună. Cauzele conexe C-62/87 și 72/87, Exécutif regional wallon și SA Glaverbel/Comisia, Rec., 1988, p. 1573, punctul 22.

⁽³⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „Foaie de parcurs către o Europă eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor”, COM(2011) 571 final, 20.9.2011.

⁽⁴⁾ De exemplu, concluziile Consiliului European din 23 mai 2013 au confirmat necesitatea de a elimina progresiv subvențiile dăunătoare mediului sau economiei, inclusiv cele acordate pentru combustibilii fosili, cu scopul de a facilita investițiile în infrastructuri energetice noi și inteligente.

⁽⁵⁾ Finanțarea acordată de Uniune, gestionată centralizat de către instituțiile, agențiile, întreprinderile comune sau alte organisme ale Uniunii, care nu este direct sau indirect sub controlul statului membru, nu constituie ajutor de stat.

23. Proiectele de mediu, cele energetice sau cele din domeniul transporturilor trebuie să aibă o importanță semnificativă pentru strategia de mediu, strategia energetică – inclusiv în ceea ce privește securitatea aprovizionării cu energie – sau strategia în domeniul transporturilor a Uniunii sau să contribuie în mod semnificativ la dezvoltarea pieței interne, inclusiv, dar nu exclusiv, în sectoarele menționate.

3.3. Importanța proiectului

24. Pentru a fi considerat PIIEC, un proiect trebuie să fie important din punct de vedere cantitativ sau calitativ. Acesta ar trebui să aibă o dimensiune sau o sferă deosebit de mare și/sau să implice un nivel considerabil al riscului tehnologic sau financiar.

4. CRITERII DE COMPATIBILITATE

25. Atunci când evaluează compatibilitatea cu piața internă a ajutoarelor destinate să promoveze realizarea unui PIIEC pe baza articolului 107 alineatul (3) litera (b) din tratat, Comisia va ține cont de criteriile enumerate în cele ce urmează ⁽¹⁾.
26. Comisia va efectua un test comparativ pentru a evalua dacă efectele pozitive scontate depășesc efectele negative potențiale, conform celor de mai jos.
27. Ținând cont de natura proiectului, Comisia poate considera că existența unor disfuncționalități ale pieței sau a altor disfuncționalități sistemice importante, precum și a unei contribuții la interesul european comun, este prezumată dacă proiectul îndeplinește criteriile de eligibilitate prevăzute în secțiunea 3 de mai sus.

4.1. Necesitatea și proporționalitatea ajutorului

28. Ajutoarele nu trebuie să subvenționeze costurile unui proiect pe care o întreprindere le-ar fi suportat oricum și nu trebuie să compenseze riscul comercial normal al unei activități economice. Realizarea proiectului ar trebui să fie imposibilă în absența ajutoarelor sau acesta ar trebui să fie realizat la o anvergură sau sferă mai redusă ori într-o manieră diferită, care ar restrânge în mod semnificativ beneficiile preconizate ale acestuia ⁽²⁾. Ajutorul este considerat proporțional numai în cazul în care același rezultat nu ar putea fi obținut cu un ajutor mai redus.
29. Statul membru în cauză trebuie să pună la dispoziția Comisiei informații corespunzătoare referitoare la proiectul care face obiectul ajutorului, precum și o descriere cuprinzătoare a scenariului contrafactual, care corespunde situației în care beneficiarul nu primește niciun fel de ajutor din partea vreunui stat membru. Scenariul contrafactual poate consta în absența unui proiect alternativ sau într-un proiect alternativ clar definit și suficient de previzibil avut în vedere de beneficiar în cadrul procesului intern de luare a deciziilor și poate avea drept obiect un proiect alternativ desfășurat integral sau parțial în afara Uniunii.
30. În absența unui proiect alternativ, Comisia se va asigura că valoarea ajutorului nu depășește minimul necesar pentru ca proiectul care beneficiază de ajutor să fie suficient de profitabil, de exemplu prin crearea posibilității de a atinge un RIR care să corespundă valorii de referință sau pragului minim acceptabil specific sectorului sau întreprinderii. Pot fi, de asemenea, utilizate în acest scop ratele normale de rentabilitate cerute de întreprinderea beneficiară în alte proiecte similare, costul de capital al întreprinderii în ansamblu sau valorile rentabilității observate în mod obișnuit în sectorul în cauză. Toate costurile și beneficiile relevante preconizate trebuie să fie luate în considerare pe întreaga durată de viață a proiectului.
31. Nivelul maxim al ajutoarelor va fi stabilit ținând cont de deficitul de finanțare identificat raportat la costurile eligibile. Intensitatea ajutorului poate atinge 100 % din costurile eligibile, dacă acest lucru este justificat de analiza privind deficitul de finanțare. Deficitul de finanțare se referă la diferența dintre fluxurile de numerar pozitive și negative pe durata de viață a investiției, actualizate la valoarea lor curentă pe baza unui factor de actualizare adecvat, care reflectă rata de rentabilitate necesară pentru ca beneficiarul să realizeze proiectul, în special ținând cont de riscurile implicate. Costurile eligibile sunt cele prezentate în anexă ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Potrivit Curții de Justiție, Comisia dispune de putere de apreciere în ceea ce privește evaluarea compatibilității PIIEC. Cauzele conexe C-62/87 și 72/87, Exécutif regional wallon și SA Glaverbel/Comisia, Rec., 1988, p. 1573, punctul 21.

⁽²⁾ Cererea de ajutor trebuie să precedă „demararea lucrărilor”, ceea ce înseamnă fie demararea lucrărilor de construcție în cadrul investiției, fie primul angajament ferm de comandă pentru echipamente sau alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, oricare dintre acestea survine mai întâi. Cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, precum obținerea permiselor și realizarea studiilor preliminare de fezabilitate, nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor.

⁽³⁾ În cazul unui proiect integrat, costurile eligibile trebuie detaliate la nivelul fiecărui proiect individual.

32. În cazul în care se demonstrează, de exemplu prin intermediul unor documente interne ale întreprinderii în cauză, că beneficiarul ajutorului are de ales în mod clar între realizarea unui proiect pentru care se acordă ajutor și un proiect alternativ, fără ajutor, Comisia va compara valorile actualizate nete preconizate ale investiției în proiectul care beneficiază de ajutor și în proiectul contrafactual, ținându-se cont de probabilitățile diferitelor scenarii de afaceri aferente.
33. În analiza sa, Comisia va lua în considerare următoarele elemente:
- (a) **specificarea schimbării avute în vedere:** statul membru trebuie să specifice clar schimbarea de comportament care se așteaptă să rezulte în urma acordării ajutorului de stat, cu alte cuvinte dacă este inițiat un proiect nou sau este îmbunătățită dimensiunea, sfera sau ritmul unui proiect. Schimbarea de comportament trebuie să fie identificată comparând rezultatele preconizate și nivelul activității vizate între scenariile cu și fără ajutor. Diferența dintre cele două scenarii arată impactul măsurii de ajutor și efectul stimulat al acesteia;
- (b) **nivelul de profitabilitate:** în cazul în care un proiect nu ar fi suficient de profitabil în sine pentru a fi realizat de o întreprindere privată, însă ar genera beneficii importante pentru societate, este mai probabil ca ajutorul să aibă un efect stimulat.
34. Pentru a contracara denaturările reale sau potențiale, directe sau indirecte ale comerțului internațional, Comisia poate ține cont de faptul că, în mod direct sau indirect, concurenții aflați în afara Uniunii au primit (în ultimii trei ani) sau urmează să primească ajutoare de o intensitate echivalentă pentru proiecte similare. Cu toate acestea, în cazul în care denaturările comerțului internațional sunt susceptibile să se producă după mai mult de trei ani, având în vedere particularitățile sectorului în cauză, perioada de referință poate fi prelungită în mod corespunzător. Dacă este posibil, statul membru în cauză va furniza Comisiei informații suficiente care să îi permită să evalueze situația, în special necesitatea de a lua în considerare avantajul competitiv de care se bucură un concurent dintr-o țară terță. În cazul în care Comisia nu dispune de informații privind ajutorul acordat sau preconizat, aceasta poate, de asemenea, să se bazeze pe dovezi circumstanțiale în decizia sa.
35. Pentru colectarea dovezilor, Comisia poate recurge la propriile competențe de investigare ⁽¹⁾.
36. Alegerea instrumentului de ajutor trebuie efectuată ținând cont de disfuncționalitatea pieței sau de alte disfuncționalități sistemice importante pe care instrumentul de ajutor urmărește să le contracareze. De exemplu, în cazul în care problema subiacentă constă în lipsa accesului la finanțare, statele membre ar trebui în mod normal să recurgă la ajutoare sub formă de sprijin pentru asigurarea lichidității, cum ar fi un împrumut sau o garanție ⁽²⁾. În cazul în care este necesar, de asemenea, să se asigure un anumit grad de partajare a riscurilor de către întreprindere, în mod normal instrumentul de ajutor ales ar trebui să fie un avans rambursabil. Instrumentele de ajutor rambursabile vor fi în general considerate un indicator pozitiv.
37. Obiectivele de asigurare a securității și a eficienței energetice trebuie avute în vedere în cadrul analizei, dacă acest lucru este relevant.
38. Comisia va aprecia mai favorabil proiectele care includ o contribuție proprie semnificativă a beneficiarilor sau a unor investitori privați independenți. Contribuțiile constând în active corporale și necorporale, precum și în terenuri, sunt calculate la prețul pieței.
39. Selecția beneficiarilor printr-o procedură de ofertare deschisă, transparentă și nediscriminatorie va fi considerată un element pozitiv.

4.2. Prevenirea denaturărilor nejustificate ale concurenței și testul comparativ

40. Statul membru ar trebui să furnizeze dovezi că măsura de ajutor propusă reprezintă instrumentul de politică adecvat pentru atingerea obiectivului proiectului. O măsură de ajutor nu va fi considerată adecvată dacă există alte instrumente de politică sau alte tipuri de instrumente de ajutor care permit obținerea aceluiași rezultat în condițiile unui efect de denaturare mai redus.

⁽¹⁾ A se vedea articolul 1 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 734/2013 al Consiliului din 22 iulie 2013 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (JO L 204, 31.7.2013, p. 15).

⁽²⁾ Ajutoarele sub formă de garanții trebuie să fie limitate în timp, iar ajutoarele sub formă de împrumuturi trebuie să facă obiectul unor perioade de rambursare.

41. Pentru ca ajutorul să fie compatibil, efectele negative ale măsurii de ajutor în ceea ce privește denaturarea concurenței și impactul asupra comerțului între statele membre trebuie să fie limitate și mai puțin semnificative decât efectele pozitive în ceea ce privește contribuția la obiectivul european de interes comun.
42. Atunci când analizează efectele negative ale măsurii de ajutor, Comisia pune accent pe impactul previzibil pe care îl poate avea ajutorul asupra concurenței între întreprinderile de pe piețele produsului în cauză, inclusiv piețele din amonte și din aval, și asupra riscului de capacitate excedentară.
43. Comisia va evalua riscul de închidere a pieței și de dominare a pieței, în special în cazul nediseminării rezultatelor cercetării sau a unei diseminări limitate a acestora. Proiectele implicând construcția de infrastructuri⁽¹⁾ trebuie să asigure accesul deschis și nediscriminatoriu la aceste infrastructuri și prețuri nediscriminatorii⁽²⁾.
44. Comisia va evalua potențialele efecte negative asupra comerțului, inclusiv riscul apariției unei curse a subvențiilor între statele membre, în special în ceea ce privește alegerea amplasamentului.

4.3. Transparența

45. Statele membre se asigură că următoarele informații sunt publicate pe un site internet cuprinzător consacrat ajutoarelor de stat, la nivel național sau regional:
 - (a) textul măsurii de ajutor și dispozițiile de punere în aplicare a acesteia sau un link către acestea;
 - (b) identitatea autorității sau a autorităților care acordă ajutorul;
 - (c) identitatea beneficiarului individual, forma și valoarea ajutorului acordat fiecărui beneficiar, data acordării, tipul de întreprindere (IMM/întreprindere de mari dimensiuni), regiunea în care este situat beneficiarul (la nivelul NUTS II) și principalul sector economic în care își desfășoară activitatea întreprinderea beneficiară (la nivel de grupă NACE)⁽³⁾.
46. Se poate acorda o derogare de la această cerință în ceea ce privește ajutoarele individuale mai mici de 500 000 EUR. Informațiile respective trebuie să fie publicate după luarea deciziei de acordare a ajutorului, trebuie să fie păstrate timp de cel puțin 10 ani și trebuie să fie puse la dispoziția publicului larg fără restricții⁽⁴⁾. Statelor membre nu li se va cere să prezinte informațiile menționate mai sus înainte de 1 iulie 2016.

5. DISPOZIȚII FINALE

5.1. Obligația de notificare

47. În conformitate cu articolul 108 alineatul (3) din tratat, statele membre trebuie să informeze în prealabil Comisia în privința oricăror intenții de instituire sau de modificare a ajutoarelor de stat, inclusiv ajutoare pentru un PIIEC.
48. Statele membre implicate în același PIIEC sunt invitate, în măsura posibilului, să transmită Comisiei o notificare comună.

5.2. Evaluare *ex post* și raportare

49. Realizarea proiectului trebuie să facă obiectul unor raportări periodice. Dacă este cazul, Comisia poate solicita efectuarea unei evaluări *ex post*.

5.3. Intrarea în vigoare, valabilitate și revizuire

50. Prezenta comunicare se va aplica de la 1 iulie 2014 până la 31 decembrie 2020.

⁽¹⁾ Pentru evitarea oricărui dubiu, liniile pilot nu sunt considerate infrastructuri.

⁽²⁾ Proiectele care implică infrastructuri energetice trebuie să respecte reglementările în materie de tarife și acces pe piață, precum și cerințele privind separarea dreptului de proprietate, în conformitate cu legislația referitoare la piața internă.

⁽³⁾ Cu excepția secretelor comerciale sau a altor informații confidențiale, în cazuri justificate în mod corespunzător și cu condiția obținerii acordului Comisiei [Comunicarea Comisiei C(2003) 4582 privind secretul profesional în deciziile din domeniul ajutorului de stat (JO C 297, 9.12.2003, p. 6)].

⁽⁴⁾ Informațiile respective se publică în termen de șase luni de la data acordării. În cazul ajutoarelor ilegale, statele membre vor trebui să garanteze publicarea *ex post* a acestor informații, cel puțin în termen de șase luni de la data deciziei Comisiei. Informațiile trebuie să fie disponibile într-un format care să permită căutarea, extragerea și publicarea cu ușurință a datelor pe internet, de exemplu în format CSV sau XML.

51. Comisia va aplica principiile stabilite în prezenta Comunicare tuturor proiectelor de ajutor notificate în legătură cu care se impune luarea unei decizii după data publicării comunicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, chiar dacă proiectele au fost notificate anterior acestei date.
52. În concordanță cu Comunicarea privind stabilirea normelor aplicabile pentru evaluarea ajutorului de stat ilegal⁽¹⁾, Comisia va aplica, în cazurile de ajutoare care nu au fost notificate, prezenta comunicare dacă ajutorul în cauză a fost acordat după intrarea sa în vigoare și normele în vigoare la momentul acordării ajutorului în toate celelalte cazuri.
53. Comisia poate decide să modifice oricând prezenta comunicare în cazul în care acest lucru este necesar din motive legate de politica în materie de concurență sau pentru a ține seama de alte politici ale Uniunii, angajamente internaționale, evoluții de pe piață sau din orice alt motiv justificat.

⁽¹⁾ Comunicarea Comisiei privind stabilirea regulilor aplicabile pentru evaluarea ajutorului de stat ilegal (JO C 119, 22.5.2002, p. 22).

ANEXĂ

COSTURI ELIGIBILE

- (a) Studii de fezabilitate, inclusiv studiile tehnice pregătitoare, precum și costul obținerii autorizațiilor necesare pentru realizarea proiectului.
- (b) Costul instrumentelor și al echipamentelor (inclusiv al instalațiilor și al vehiculelor de transport), în măsura utilizării acestora în cadrul proiectului și pe durata acestei utilizări. Dacă astfel de instrumente și echipamente nu se folosesc pe întreaga lor durată de viață în proiect, sunt considerate eligibile doar costurile de amortizare corespunzătoare duratei proiectului, calculate pe baza bunelor practici contabile.
- (c) Costurile cu achiziția (sau construcția) clădirilor, a infrastructurii și a terenurilor, în măsura utilizării acestora în cadrul proiectului și pe durata acestei utilizări. Dacă aceste costuri sunt stabilite prin raportare la valoarea de transfer comercial sau la costurile de capital suportate efectiv, și nu la costurile de amortizare, atunci valoarea reziduală a terenurilor, a clădirilor și a infrastructurii ar trebui scăzută din deficitul de finanțare, fie *ex ante*, fie *ex post*.
- (d) Costurile cu alte materiale, consumabile și produse similare necesare pentru proiect.
- (e) Costurile de obținere, validare și apărare a brevetelor și a altor active necorporale. Costurile cu cercetarea contractuală, cunoștințele și brevetele cumpărate sau obținute cu licență din surse externe în condiții de concurență deplină, precum și costurile consultanței și ale serviciilor echivalente utilizate exclusiv pentru proiect.
- (f) Costurile de personal și alte costuri administrative (inclusiv cheltuielile de regie) suportate în mod direct pentru activitățile de cercetare, dezvoltare și inovare, inclusiv pentru activitățile de cercetare, dezvoltare și inovare care au legătură cu prima utilizare industrială⁽¹⁾ sau, în cazul unui proiect de infrastructură, care sunt suportate în cursul construcției infrastructurii.
- (g) În cazul ajutoarelor acordate pentru un proiect care implică o primă utilizare industrială, cheltuielile de capital și cele operaționale (CAPEX și OPEX), cu condiția ca utilizarea industrială să decurgă dintr-o activitate de cercetare, dezvoltare și inovare⁽²⁾ și să conțină o componentă foarte importantă de cercetare, dezvoltare și inovare, care reprezintă un element integrant și necesar pentru implementarea cu succes a proiectului. Cheltuielile operaționale trebuie să se refere la această componentă a proiectului.
- (h) Pot fi acceptate și alte costuri, dacă sunt justificate și dacă au o legătură indisolubilă cu realizarea proiectului, cu excepția costurilor de exploatare care nu fac obiectul literei (g).

⁽¹⁾ Prima utilizare industrială se referă la extinderea la o scară mai largă a instalațiilor pilot sau la echipamentele și instalațiile care reprezintă o premieră în domeniul respectiv și care corespund etapelor ulterioare fazei pilot, inclusiv fazei de testare, dar anterioare producției de masă și activităților comerciale.

⁽²⁾ Nu este necesar ca prima utilizare industrială să fie realizată de aceeași entitate care a realizat activitatea de cercetare, dezvoltare și inovare, cu condiția ca această entitate să fi dobândit dreptul de a utiliza rezultatele activității de cercetare, dezvoltare și inovare anterioare și ca atât această activitate, cât și prima utilizare industrială să facă obiectul proiectului și să fie notificate împreună.